

GDPR2DSM

menestystä tietosuojasta

GDPR2DSM-hankkeen tulokset ja työkalun esittely

Meeri Blomberg, ylitarkastaja, tietosuojavaltuutetun toimisto

GDPR2DSM – Tietosuojasaamista pk-yrityksille

- Tietosuojavaltuutetun toimiston (koordinaattori) ja TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry:n yhteistyöhanke
- 2020-2022
- GDPR2DSM = GDPR avaa ovia digitaalisille sisämarkkinoille: pk-yritysten keskeiset verkkotyökalut ja tuki mahdollisuuksien hyödyntämiseen (GDPR opening doors to the digital single market: SME centric online tools and support for leveraging the opportunity)

GDPR2DSM – Tietosuojaosaamista pk-yrityksille

- Hanketta rahoittaa Euroopan unionin Perusoikeudet, tasa-arvo ja kansalaisuus -ohjelma (Rights, Equality and Citizenship Programme)

Taustaa

- Monet pk-yritykset eivät edelleenkään tiedä, mitä tietosuoja tarkoittaa ja millaisia vastuita ja velvollisuuksia siihen liittyy
- Monet pk-yritykset näkevät GDPR:n monimutkaisena ja vaikeana asiana ymmärtää

Taustaa

- Mikro- ja pk-yritykset eivät tunnista datatalouden hyötyjä tai tietosuojan merkitystä mahdollisena kilpailutekijänä
- Digitaalisia palveluita tarjoavilla pk-yrityksillä ei ole tietotaitoa viestiä tuotteidensa tietosuojasta asiakkailleen

Hankkeen tavoitteet

- Hankkeen jälkeen yritykset ovat tietoisempia GDPR:n ja tietosuojan kautta saatavilla olevista kilpailueduista: kustannussäästöistä ja skaalautumismahdollisuuksista muihin Euroopan maihin virtaviivaistetun sääntely-ympäristön ansiosta.

Hankkeen tavoitteet

- Pk-yritykset ymmärtävät paremmin roolinsa asiakkaiden luottamuksen vahvistamisessa ja voivat vahvistaa asemaansa alihankkijana tietosuojavaatimusten paremman huomioimisen kautta.

Hankkeen tavoitteet

- Ohjelmistoyritykset ja digitaaliset palveluntarjoajat ymmärtävät tietosuojakysymykset ja –vaatimukset paremmin. Heillä on taidot ja keinot välittää tämä tieto asiakkailleen sen varmistamiseksi, että tietojenkäsittelyketjussa ei ole heikkoja lenkkejä tai hallitsemattomia riskejä.

Hankkeen tavoitteet

- Suomessa tehdyn pilotoinnin jälkeen työkalu voidaan ottaa käyttöön muissa EU-maissa, jotta pk-yritykset muissakin jäsenvaltioissa voivat hyötyä hankkeen aikana luoduista materiaaleista ja menetelmistä.

Hanke käytännössä

- Pk-yritysten tietosuojatarpeiden ja – haasteiden kartoittaminen kyselyllä
- Yksinkertainen ja suoraviivainen verkkotyökalu, jolla tuetaan pk-yrityksiä näiden tietosuojatyössä

Hanke käytännössä

- Portaali, jossa julkaistaan yksinkertaisia ohjeita ja pk-yritysten yritystarinoita
- Webinaarit ja seminaarit pk-yrityksille

Hankkeen tuloksia

Alkukartoitus

- Toteutettiin yhteistyössä Suomen yrittäjien kanssa helmi-maaliskuussa 2021
- Miten tietosuojasääntely on yrityksissä otettu huomioon? Millaisia haasteita tietosuojasääntely aiheuttaa yrityksille? Millaista apua yritykset toivovat ja millä tietosuojan osa-alueilla?

Alkukartoitus

- Tavoitteena 100 vastaajaa, saatiin 341 vastausta.
- Suurin osa vastaajista alle viiden henkilön kaupallisen alan yrityksiä.

Alkukartoitus

- Suurin osa vastaajista oli tietoisia tietosuoja-asetuksesta.
- Suuremmista yrityksistä lähes 70 % oli turvautunut ulkopuoliseen apuun.
- Pienemmissä yrityksissä vain 30 % oli hankkinut yrityksen ulkopuolista apua tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Alkukartoitus

- Yli 80 % suurten yritysten edustajista koki tietosuoja-asetuksen edelleen asettavan haasteita. Pienten yritysten osalta vastaava osuus oli yli 60 %.
- Haasteelliset osa-alueet: tietoturva, osoitusvelvollisuus ja vaikutustenarvioinnit, rekisteröityjen informointi ja rekisteröityjen oikeudet.

Alkukartoitus

- Kartoitimme myös sitä, millaisesta käytännön avusta olisi yrityksille eniten hyötyä
- Vastauksissa toistuivat tarkistuslistat, kirjalliset ohjeet ja webinaarit.

Työpajat ja pilottiryhmä

- Yrityksillä oli mahdollisuus ilmoittautua mukaan kehittämään tietosuojatyökalua
- Tavoitteena oli saada mukaan 16 yritystä, mutta kiinnostuneita yli 80
- Loppuun asti mukana pysyi arviolta noin 15 henkilöä: yrittäjiä, tietosuoja-asiantuntijoita ja yritysten tietosuojavastaavia

Työpajat

1. Kesäkuu 2021
  - ideointi, työkalun alustava suunnitelma
2. Lokakuu 2021
  - demoversio
3. Helmikuu 2022
  - ensimmäinen versio
4. Kesäkuu 2022
  - paranneltu versio

Webinaarit

- Tavoitteena 26 tunnin webinaaria
  - 10 pk-yrityksille
  - 10 toimialakohtaista
  - 6 palveluntarjoajille
- Aiheina tietosuojan perusvaatimukset ja alkukartoituksessa esiin nousseet haasteet

2021

- ke 8.12. Henkilötietojen käsittelijät ja kansainväliset siirrot | Ville Vainio, Asianajotoimisto Applex Oy
- pe 3.12. GDPR ja uusin sakkokäytäntö Suomessa & maailmalla | Järjestäjät: Ohjelmisto- ja e-business ry, tietosuojavaltuutetun toimisto ja TIEKE
- ke 1.12. Onko tietosuojaselosteesi tarpeeksi läpinäkyvä? | Heikki Tolvanen ja Ann-Marie Söderholm, PrivacyAnt Oy
- ke 24.11. Palveluntarjoajien käyttö verkkokaupassa – tietosuoja ja kuluttajansuoja | Mari-Ilona Korhonen, tietosuojavaltuutetun toimisto ja Satu Wideen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- ke 17.11. Evästeet nettisivuilla – aiemmin tapahtunutta ja nykyinen linjaus | Harto Pönkä, Innowise

2021

- ke 10.11. Käyttäjän informointi verkkokaupassa – tietosuoja ja kuluttajansuoja | Mari-Ilona Korhonen, tietosuojavaltuutetun toimisto ja Saija Kivimäki, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- ke 27.10. Korkeariskinen henkilötietojen käsittely ja tietosuojariskien hallinta | Hanna Parviainen ja Aleksi Nieminen, DLA Piper Finland
- ke 20.10. Pk-yritysten tyypillisimmät tietosuojahaasteet | Petteri Salokangas, Citrus Solutions Oy
- ke 13.10. GDPR:n perusteet haltuun | Puhuja: Terho Nevasalo, HPP Asianajotoimisto Oy | Järjestäjät: Ohjelmisto- ja e-business ry, tietosuojavaltuutetun toimisto ja TIEKE
- pe 24.9. Käytännön tietoturvasuunnitelma henkilötietojen suojaamiseksi | Ismo Paananen, Agendum Oy
- ti 24.8. Tietosuojakelpoisuuden hyödyntäminen yrityksen arjessa | Juha Oravala, D-fence Oy

2022

- ke 14.9. Tietosuojavastaavan tehtävät | Harto Pönkä, Innowise
- ke 7.9. Tietoturvaloukkausten arviointi | Tomi Mikkonen, Privaon
- ke 22.6. Kameravalvonnan tietosuoja | Kim Valtonen, Myyrbase ICT
- ke 15.6. Tietosuojaan vaikutustenarviointi | Vera Pallasvesa, DLA Piper Finland
- ke 8.6. Inhimillistä ja ympäristöystävällistä datataloutta rakentamassa – näkökulmia vastuullisuuteen | Arja Mehtälä, Elisa ja Teemu Ropponen, MyData Global, Yhteiswebinaari Green ICT -hankkeen kanssa

2022

- ke 25.5. Seloste käsittelytoimista – mitä, milloin ja miksi? | Ville Vainio, Asianajotoimisto Applex Oy
- ke 18.5. Tietosuojavastaavan tehtävät – case Rakennustietokonserni | Kaarina Limingoja, Citrus Creative Oy
- ke 11.5. Oikeutettu etu henkilötietojen käsittelyperusteena, | Pirjo Väyrynen, Pirannava Intelligence Oy
- ke 9.3. Turvatekniikan tietosuoja | Puhujat: Kim Valtonen – Myyrbase ICT, Tuomas Wuorikoski ja Meeri Blomberg – tietosuojavaltuutetun toimisto | Järjestäjät: Turvaurakoitsijat ry, tietosuojavaltuutetun toimisto ja TIEKE
- ke 2.2. Some-markkinoinnin tietosuoja yrityksissä | Pirjo Väyrynen, Pirannava Intelligence Oy

Webinaaripalautteen keskiarvoja (N = 150)

- Yleisarvosana webinaarista: 8,9/10
- Webinaari tarjosi minulle uutta ja hyödyllistä tietoa: 8,6/10
- Webinaarissa käytettyjä termejä ja käsitteitä selitettiin riittävästi: 9,0/10

Palaute

- Positiivista sanallista palautetta ollut paljon!
- Kehittävänä palautteena on toivottu case-esimerkkejä sekä lisäinformaatiota – tietosuojan laajuus aiheena joskus yllättää ja tuottaa haasteita (ehkä erityisesti pienille yrityksille).

Seminaarit keväällä 2022

- 22.2. Tampere
- 17.3. Oulu
- 23.3. Turku
- 29.3. Jyväskylä
- 22.9. Helsinki
- Yhteistyössä Suomen yrittäjien paikallisjärjestöjen kanssa
- Paikalliset asiantuntijat

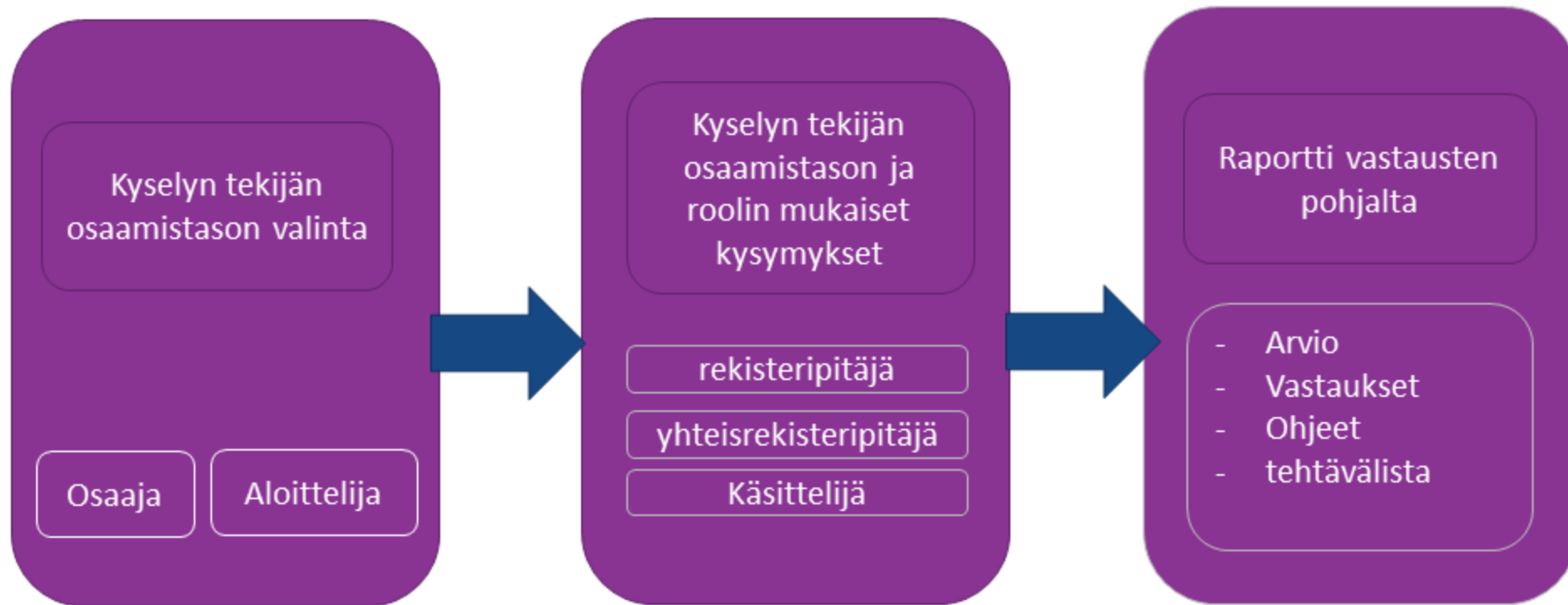

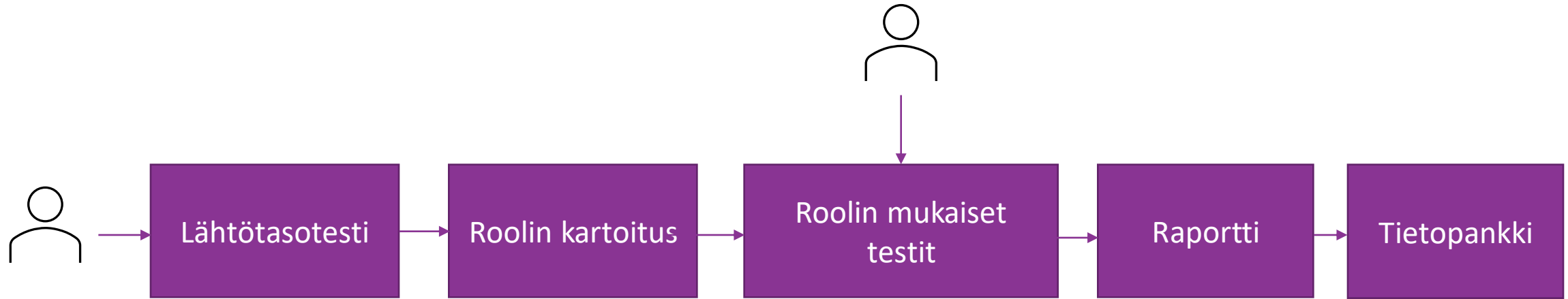
Työkalu

Haasteet

- Erilaiset osaamistasot ja peruskäsitteiden hallinta
- Lakijargonin välttäminen
- Toimialojen erot
- Kyselyiden laajuuden ja yksityiskohtaisuuden määrittely
- Esimerkit

tietosuojaapkyrityksille.fi
gdpr2dsm.fi

Pilottiryhmän palaute

- Työkalu on saanut työpajoissa positiivista ja kannustavaa palautetta.
- Palautteen perusteella kävi ilmi, että työkalu voisi soveltua moniin eri tarkoituksiin, kuten tietosuojatilanteen raportoimiseksi johdolle tai koulutustyökaluksi henkilöstölle
- Kehitysideoita
  - Lisää konkreettisia esimerkkejä
  - Toimialakohtaisten kyselyiden luominen esim. yhdistyksille tai kunnille

Jatkokehitysmahdollisuudet

- Avoin lähdekoodi
- Wordpress-plugin
- Sopivaa lisenssiä työstetään vielä, mutta tarkoituksena mahdollistaa vapaa käyttö myös kaupallisiin tarkoituksiin
- Käyttöohjeet työn alla

Kieliversiot

- EN ja SV versiot ovat nyt saatavilla.

Hankkeen loppukysely

- Kartoitamme syyskuun aikana uudelleen pk-yritysten tietosuojahaasteita ja keräämme palautetta hankkeen materiaaleista.

tietosuojaapkyrityksille.fi
gdpr2dsm.fi